

SCENARIUSZ LEKCJI DO ODCINKA „DŹWIĘKONONAŚLADOWNICTWO” TELEWIZJI „POLSKA POZA POLSKĄ” Cykl zadań / wyzwań pt. „Śladami Chopina”

Poziom: B2

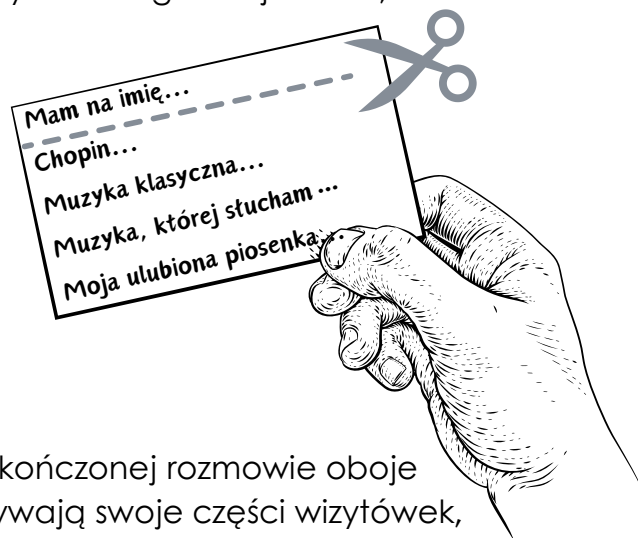
Cele :

- uczeń doskonali sprawności językowe: czytanie, słuchanie i mówienie
- uczeń zna sylwetkę Fryderyka Chopina

Odrywana wizytówka.

Każdy składa pasek papieru na pięć, mniej więcej równych części. Na tak powstałej harmonijce robi sobie wizytówkę, czyli kończy (nie przepisuje) rozpoczęte zdania (duży wzór, widoczny z każdego miejsca sali, wisi na ścianie):

Wykonane wizytówki studenci przyklejają do ubrań. Swobodnie chodząc po sali i przestrzegając jednej – za to bardzo ważnej – reguły, rozmawiają w parach, np. Grzesiek i Ania o ulubionych piosenkach (pierwsza część wizytówki od dołu).

Po skończonej rozmowie oboje odrywają swoje części wizytówek, wymieniają się nimi i szukają osób, z którymi mogą podyskutować na temat muzyki, której słuchają (druga część od dołu). A zatem można podjąć rozmowę tylko z tym, kto ma tę samą część wizytówki na wymianę.

Zabawa trwa dopóty, dopóki na ubraniach nie pozostanie tylko imię.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Zabawa Crescendo.

Ci, którzy spotkali się przy ostatniej części wizytówki, tworzą „duety muzyczne”. Nadają im nazwy z wybranych sylab swoich imion, po czym stają naprzeciwko siebie w dwóch rozszerzających się rzędach, przypominających zwiężającą się ulicę, rozszerzający się tunel, trójkąt, górę, cyrkiel, wafelek do lodów, stożek, piramidę (pomysły mogą być różne) i znak graficzny w muzyce, oznaczający crescendo, czyli coraz mocniej, silniej, głośniej (lub diminuendo – coraz delikatniej, ciszej).

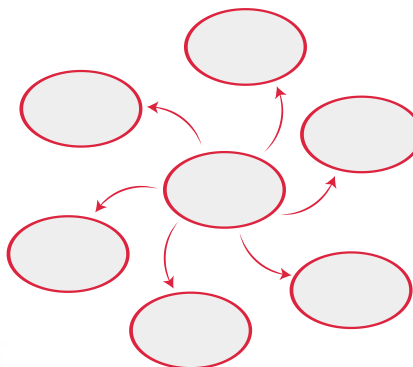

Zabawa polega na tym, że każda para po kolei mówi wymyśloną nazwę swojego duetu, a wszystkie dwójki po kolei ją powtarzają: najpierw od bardzo głośno do bardzo cicho, potem od bardzo cicho do bardzo głośno. W ten sposób witają się pary, np.: GRZENIA (Grzesiek i Ania), KRZYSŁAW (Krzysiek i Mirosław), ZBYDAM (Zbyszek i Adam), EWABERT (Ewa i Robert), KASIAREK (Kasia i Jarek)

Muzyczna zagadka – nauczyciel prezentuje fragment nagrania Poloneza A-dur op. 40. Fryderyka Chopina. Czy studenci znajdą ten utwór?

Mapa pamięci. Z części wizytówek - niedokończony zdanie Chopin... - zaczynamy budować mapę pamięci. Każdy czyta to, co ma na karteczce, a lektor nanosi informacje na papier. Wspólnie określamy kategorie, np. utwory (także przed chwilą wysłuchany Polonez A-dur), miejsca związane z Chopinem itd. Do mapy pamięci wrócimy po zakończeniu gry "Kto jest kim, czyli Dzieciństwo i młodość Fryderyka Chopina".

Potrzebne będą: duży papier z portretem Chopina w środku, mazaki w kilku kolorach

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Gra "Kto jest kim, czyli Dzieciństwo i młodość Fryderyka Chopina" (w załączniku). (załącznik 1)

Studenci losują po jednej karcie i w dowolnej kolejności, odczytując ich zawartość, tworzą trzy-, czteroosobowe grupy – postacie, co jest oczywiste dopiero po zakończeniu gry.

To bardzo ważne, by nie wiedzieli, ile osób powinno być w grupie – dzięki tej zamierzonej niewiedzy cały czas utrzymują koncentrację. Tylko uważne słuchanie innych pozwala bezbłędnie powiedzieć, kim się jest (postacie mówią w pierwszej osobie). Ważne też, by z treścią kart nie zapoznawali się wcześniej – tylko wówczas rzeczywiście słuchają. Kolejność odczytywania kart nie ma znaczenia, ponieważ każda z nich zawiera informację, wyraźnie wskazującą na tę, a nie inną postać, np. stopień pokrewieństwa (syn, brat), nazwa miejscowości (np. Poturzyn) czy wiek Fryderyka (ważny dla odróżnienia Żywnego i Elsnera). Oto, dla przykładu, postać matki Fryderyka. Bardzo wyraźne są wyznaczniki łączące wszystkie karty w jedną postać: urodziło się nam czworodzieci: Ludwika, Fryderyk...; Wie mama, wszyscy na mój kołnierzyk patrzyli – mówi kilkuletni Frycek; Frycek wraz z najmłodszą siostrą Emilką... (trzecia karta odsyła do pierwszej) oraz: tak na przykład na imieniny mojego męża, Mikołaja; ze względu na słabedrowie syn... (syn mógłby wskazywać na ojca, ale wszystko się wyjaśnia dalej) uczył się w domu pod kierunkiem męża... Postać wprowadza w atmosferę domu (zamiłowanie do muzyki obojga rodziców), pokazuje zabawy Fryderyka i jego rówieśników, szkolne obyczaje (mundurek), mówi o jego pierwszych sukcesach, wprowadza „geografię” życia, przenosi w ówczesną epokę (zarządzanie majątkiem hrabiów, domowy nauczyciel i wychowawca dzieci); w sposobie mówienia jest pogodna i łagodna.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukraino - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Mazurek F-dur op. 68. nr 3. F. Chopina - aktywne słuchanie muzyki.

Grupy-postacie wybierają instrumenty.

Studenci słuchają nagrania (trwa ono nieco ponad minutę). Określają budowę mazurka – dwie, wyraźnie różne części, co można zapisać A - B - A (część A występuje raz jeszcze po części B). Wyklaskują rytm części A, potem „grają” go (x) na instrumentach zgodnie z "partyturą" – zapisem rytmicznym

części A:

Na koniec wykonują utwór z wersją fortepianową (synchronizacja);

części B tylko słuchają. Tytuł nanosimy na mapę pamięci.

Potrzebne będą : instrumenty: bębny, marakasy, trójkąty itp., magnetofon, nagranie Mazurka F-dur op. 68. nr 3. Fryderyka Chopina, "partytura"

Mapy mentalnej ciąg dalszy. Oczywiście informacje pochodzą z kart; grupy-postacie uzupełniają się nawzajem.

Improwizacje. Na podstawie swoich kart grupy-postacie przygotowują krótkie scenki, w których występuje Chopin (inaczej niż w grze). Prezentacja na forum.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukrainko - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Aktywne słuchanie muzyki, tym razem „plastyczne” –Larghetto – środkowa część Koncertu fortepianowego f-moll op. 21., dedykowanego pierwszej miłości – Konstancji Gładkowskiej (postać w grze). Studenci skupiają się wokół dużych arkuszy papieru. Każdy na swojej części maluje swoje „słyszenie”, potem poszukuje słów, które najlepiej wyrażają namalowaną muzykę. W swoich poszukiwaniach studenci odkrywają powiązania muzyki, plastyki, słowa

Taniec do Mazurka cis-moll op. 63. nr 3. (tytuł nanosimy na mapę pamięci[1]) o bardzo wyraźnej budowie: A, A1, B, C, A, A1 - stoimy w kole, trzymając się za ręce, w rytm muzyki kotyszemy się w części A, podnosimy ręce do góry w części A1, idziemy w lewą, a potem w prawą stronę w części B, improwizujemy indywidualnie część C, powtarzamy części A i A1, dziękujemy ukłonem za wspólny taniec (i wspólne zajęcia) w końcowych dźwiękach muzyki.

Praca domowa.

Na podstawie swoich kart grupy-postacie układają dwa – trzy pytania do quizu, np.:

W księgach uczniów Szkoły Głównej Muzyki obok nazwiska Fryderyk Chopin Geniusz muzyczny napisał:

1. Julian Ursyn Niemcewicz
2. Józef Elsner
3. Bogusław Linde

Fryderyk Chopin urodził się w:

1. 1810 roku
2. 1849 roku
3. 1710 roku

**Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023**

**Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.**

Nazywam się Wojciech Żywny. Z pochodzenia jestem Czechem. Kocham muzykę Bacha, Haydna, Mozarta. Lepiej gram na skrzypcach niż na fortepianie. Uczę muzyki w domach uczniów. Do Do Do państwa Chopinów trafiłem, gdy Fryderyk miał 6 lat.

Sześciolatek Fryderyk zadziwił mnie od pierwszej chwili. Już grał biegle, powtarzał wszystkie usłyszane melodie, wymyślał nowe. Mógł grać moich ukochanych kompozytorów: Bacha, Haydna, Mozarta.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Z coraz większą zadumą słuchałem ośmioletniego Fryderyka. Cieszyłem się, gdy w „Pamiętniku Warszawskim” z roku 1818 przeczytałem:

Nie tylko z łatwością największą i smakiem nadzwyczajnym gra sztuki najtrudniejsze na fortepianie, ale też jest kompozytorem kilku tańców, nad którymi znawcy muzyki dziwić się nie przestają.

Wiadomości o jego niepospolitym talencie rozchodziły się po mieście. Uznałem, że mojemu uczniowi nie mam już nic do przekazania.

Nazywam się Konstancja Gładkowska. Jestem rówieśnicą Fryderyka. Mam jasne włosy i ciemnoszafirowe oczy. Uczę się śpiewu w Szkole Głównej Muzyki. Fryderyka poznałam w 1829 roku. Traktował mnie jak koleżankę, z którą dobrze rozmawia się o muzyce. Akompaniował mi, radził, pokazywał swoje utwory. Byliśmy sobie coraz bliżsi. Fryderyk jednak nie mówił o uczuciach do mnie. Byłam nawet pewna, że kocha się w innej pannie.

Konstancja Gładkowska

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukraino - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Na ostatnim koncercie warszawskim Fryderyka 11 października 1830 roku zaśpiewałam fragment z opery Rossiniego Dziewica z jeziora. Dla mnie i dla Fryderyka było to szczególne przeżycie. Fryderyk wyznał mi swoją miłość. Obiecał pisać listy.

W jego pamiętniku napisałam: Porzucasz lubych przyjaciół i rodzinę drogą.

Mogą Cię obcy lepiej nagrodzić, ocenić,
Lecz od nas kochać mocniej na pewno Cię nie mogą.

Dopiero po roku Fryderyk wyznał mi miłość. Dopiero po roku! Przez cały ten czas byłam jego muzą, ideałem, o czym nawet nie wiedziałam.

W lutym 1830 roku Fryderyk ukończył piękny Koncert f-moll, w którym wyraził uczucia do mnie.

**Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023**

**Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.**

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukrainko - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

W 1832 roku wyszłam za mąż za Grabowskiego, ale do końca życia w w w najgłębszym ukryciu przechowywałam listy i portret Fryderyka. Te pamiątki spaliłam dopiero tuż przed śmiercią.

Nazywam się Ludwika Dziewanowska. Jestem siostrą właściciela majątku Szafarnia, wsi na Kujawach. Frycek dwa razy spędził u nas lato: w 1824 i 1825 roku. Opiekowałam się nim i dbałam o o o jego dietę. Specjalnie dla niego piekliśmy białe bułeczki, bo lekarze nie pozwalali mu jeść chleba. Pił zioła i kawę żółtodziową, dostawał pigułki na apetyt. Jadł dużo owoców.

Szafarnia

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukraińsko - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Z Szafarni Frycek codziennie wysyłał do rodziców listy, które nazywał Kurier Szafarski. Na górze pisał krótkie Wspomnienia narodowe w rodzaju: Wczoraj w nocy kot zakradł się do garderoby, stłukł butelkę z sokiem; lecz jak z jednej strony wart szubienicy, tak z drugiej zasługuje na pochwałę, bo sobie najmniejszą wybrał. Pod spodem umieszczał Wiadomości krajowe i Wiadomości zagraniczne. Na dole zawsze musiała być notatka cenzora, czyli moja: Wolno postać. L. D.

W Wiadomościach krajowych pisał: Dnia 11 sierpnia 1824 roku Jaśnie Pan Fryderyk Chopin uczył się jeździć na dzielnym koniu. Nie mógł wyprzedzić pani Dzięwanowskiej, która do mety szła pieszo (w czym nie jego, lecz konia była wina). Gdy czasem nie zgadzałam się z jakimś zdaniem, Frycek dopisywał:

Proszę bardzo cenzora
Nie krępować mi ozora.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukraino - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Informacje w Kurierze Szafarskim podpisywał Pichon, Franciszek (jego drugie imię), Michał albo Jakub. Na przykład pisał: Jaśnie Pan Pichon doznaje wielkich przykrości z powodu komarów, których w Szafarni bardzo wiele zastał. Gryzą go, jak mogą; dobrze jednak, że nie w w w nos, boby miał jeszcze większy, niż ma.

Albo:

Jaśnie Pan Pichon był dnia 26 sierpnia w Gołubiu. Między innymi widział świnie zagraniczną, która szczególnie go zainteresowała.

Mam na imię Ludwika. Jestem starsza od Fryderyka o 3 lata. Urodziłam się także w Żelazowej Woli. W naszym domu często rozbrzmiewała muzyka. Gry na fortepianie uczyła mnie matka. Mojego brata, Frycka, dźwięki fortepianu odrywały od każdej zabawy. Koniecznie chciał grać. Musiałam mu pokazać, jak to się robi. Malec prędko prześcignął nie tylko mnie, ale i matkę. Wiele lat później w Warszawie wszyscy powtarzali zabawną opowieść o duchu w naszym mieszkaniu, który wystraszył gospozię. Tym duchem okazał się mały Frycek, który w długiej białej koszuli, próbował w w salonie o północy zagrać melodię.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukrainko - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Koledzy z Liceum Warszawskiego bardzo lubili mojego brata. Nie był zarozumiaty, chociaż pisały o nim gazety. Lubił się bawić i żartować. Miał nadzwyczajne poczucie humoru. Był bardzo zdolny inteligentny. Dobrze się uczył. Interesował się głównie literaturą i historią, a nudził się na lekcjach matematyki, przyrody, greki i łaciny. Świetnie rysował karykatury małego króla Łokietka czy wydłużonego na całą stronę Jana Długosza. Kiedyś złapał go na gorącym uczynku polonista, profesor Linde, którego właśnie sportretował. Frycek spodziewał się awantury, ale profesor oddał mu zeszyt z uwagą: Portret dobrze narysowany. Powodzeniem w klasie cieszył się jego talent aktorski. Znakomicie naśladował nauczycieli i kolegów. Potrafił tak zmienić swój wygląd, ruchy i sposób mówienia, że natychmiast można było rozpoznać, o kogo chodzi.

Warszawa

Z wiedeńskiego sukcesu brata w roku 1829 cieszyliśmy się w domu jak dzieci. Frycek pisał do nas po koncertach: Pierwszym razem wszyscy dobrze mnie przyjęli, wczoraj było jeszcze lepiej. Wiem, że podobałem się damom i artystom. Pewien baron powiedział, że za szybko opuszczam Wiedeń i powinienem tu wrócić. Odpowiedziałem, że przyjadę się uczyć. Baron stwierdził, że w takim razie nie mam po co przyjeżdżać. Nikt mnie tu za ucznia brać nie chce. Niczemu się tu tak nie dziwię, jak temu, że ja się w Warszawie wszystkiego nauczyłem. Z panami Żywnym i Elsnerem największy osioł by się nauczył.

List do Ludwika

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukraino - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Po sukcesach w Wiedniu brat pragnął zagrać w Warszawie. Warszawa też domagała się tego. Wydawało się, że występ u siebie, przed kochającą go publicznością i krytyką, będzie bardzo łatwy. Tymczasem przeciwnie: miał ogromną treść. Z tego powodu brat opóźnił koncert, swoje kompozycje prezentował najpierw tylko nielicznym przyjaciołom. Wreszcie koncert odbył się 17 marca 1830 roku. Wykonał między innymi Koncert f-moll i Fantazję na tematy polskie.

Wiedeń

Nazywam się Mikołaj Chopin. Urodziłem się na francuskiej wsi, którą zarządzał Polak. To on mnie wykształcił. Gdy w roku 1787 wracał do Polski, przyjechałem z nim do Warszawy. Wziąłem udział w powstaniu kościuszkowskim. Po upadku powstania i III rozbiórze Polski pracowałem jako nauczyciel języka francuskiego i wychowawca dzieci w dworach polskiej arystokracji. W 1802 roku przybyłem do Żelazowej Woli. W kilka miesięcy po urodzeniu się Fryderyka z całą rodziną przeprowadziłem się do Warszawy. Tu otrzymałem pracę w Liceum Warszawskim. Uczyłem języka francuskiego i literatury francuskiej. Prowadziłem też pensję dla chłopców.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukrainie - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Nie chciałem mieć zysków z występów syna, dlatego jego koncerty były bezpłatne, na przykład na rzecz ubogich. Julian Ursyn Niemcewicz dowcipnie opisał zebranie dam w Towarzystwie Dobroczynnym, które sprzeczą się o wiek Frycka. Aż wreszcie ustalają: napisać na afiszu, że małego Chopina nianka przyniesie na rękę. Syn miał wtedy 7, może 9 lat. Słuchała go między innymi sławna w świecie polska pianistka i kompozytorka, Maria Szymanowska (przyszła teściowa Adama Mickiewicza).

Dyplom Szkoły Głównej Muzyki Frycek otrzymał w 1828 roku, ale niewiele on znaczył, bo świat nic o synu nie wiedział. Frycek czuł, że musi wyjechać do któregoś z wielkich ośrodków muzycznych Europy, jak Wiedeń, Mediolan, Paryż czy Londyn. W roku 1829 była taka okazja. Syn z grupką przyjaciół pojechał na kilka dni do Wiednia. Tam nie tak dawno żyli i tworzyli genialni klasycy wiedeńscy: Haydn, Mozart, Beethoven i zmarły zaledwie przed paroma miesiącami twórca romantycznych pieśni – Schubert.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukrainko - Polskiego Sojuszu im. Tomasza Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

W Warszawie było bardzo niespokojnie. Postanowiłem wystać syna jak najszybciej za granicę. On sam również pragnął wyjechać. Z Warszawą pożegnał się 11 października 1830 roku - zagrał ostatni raz dla publiczności. Wyjechał 2 listopada do Wiednia. Nikt wtedy nie przewidywał, że wyjeżdża na zawsze.

Mazurek f-moll

Nazywam się Tekla Justyna Krzyżanowska. Kilka lat zarządzałam majątkiem Żelazowa Wola - 55 km od Warszawy. W 1802 roku wychowawcą i nauczycielem dzieci hrabiny Skarbkowej został Francuz Mikołaj Chopin. Nasza znajomość stawała się coraz bliższa. Łączyła nas muzyka, ja często śpiewałam i grałam na fortepianie, a Mikołaj grał naskrzypcach i flecie. Pobraliśmy się. Urodziło nam się czworo dzieci: Ludwika, Fryderyk, Emilka i Izabela. Fryderyk, jako drugi, przyszedł na świat 1 marca 1810 roku (metryka chrztu podaje datę 22 lutego). Chłopiec otrzymał drugie imię Franciszek na cześć swego ojca chrzestnego.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukraińsko - Polskiego Sojuszu im. Tomasza Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Ze względu na słabe zdrowie syn uczył się w domu pod kierunkiem męża i matematyka Barcińskiego. Do Liceum Warszawskiego poszedł dopiero w 1823 roku, od razu do czwartej klasy. Odtąd codziennie w obowiązkowym szafirowym mundurku zapinanym wysoko pod szyję, udawał się do szkoły. Frycek miał dobre oceny, ale tylko raz otrzymał nagrodę za pilność. Uczył się tylko tego, co go interesowało. Pochłaniała go muzyka. W liceum uczył się do końca roku szkolnego 1825/1826.

Żelazowa Wola

Frycek wraz z najmłodszą siostrą Emilką założył w domu Literackie Towarzystwo Rozrywkowe. Prezesem był on, a członkami – koledzy ze szkoły. Towarzystwo przygotowywało różne uroczystości i święta dla domowników i przyjaciół. Na przykład na imieniny swojego męża, Mikołaja, 6 grudnia 1824 roku wystawiło komedię pt. Omyłka, czyli Mniemany filut. Najbardziej podobał się nam Burmistrz Tęgobrzuch. Wspaniale grał go chudy jak patyk czternastoletni Frycek. W późniejszych latach Fryderyk grał w teatrzykach amatorskich, także w języku francuskim. Niektórzy wróżyli mu karierę aktorską.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukraińsko - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Jako dziecko Frycek odnosił wielkie sukcesy. Jego wystąpienia wzbudzały podziw. On sam chyba nie zdawał sobie z tego sprawy. Kiedyś zapytałam go w domu, co najbardziej podobało się publiczności. Odpowiedział: Wie mama, wszyscy na mój kołnierzyk patrzyli.

Nokturn Es-dur

Nazywam się Tytus Wojciechowski. Jestem kolegą Fryderyka z liceum. Frycek radził się mnie w wielu sprawach. Łączyła nas muzyka, graliśmy razem na cztery ręce. Kiedy po śmierci mojego ojca odziedziczyłem Poturzyn (majątek na Lubelszczyźnie) i musiałem opuścić Warszawę, Fryderyk bardzo często pisał do mnie o muzyce, o koncertach w Wiedniu w 1829 roku. Tak o nim pisały gazety: Jest to młodzieniec, który idzie własną drogą i umie się na tej drodze podobać. Zjawia się jako jeden z najjaśniejszych meteorów na muzycznym horyzoncie.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukrainko - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Fryderyk bardzo potrzebował przyjaciół. W przyjaźń angażował się całkowicie i głęboko. Przyjaciółom był wierny. Kiedy zbyt długo nie widzieliśmy się, Frycek przyjeżdżał do Poturzyna. W lipcu 1830 roku postanowiliśmy wyjechać za granicę. Umówiliśmy się na spotkanie w Kaliszu, skąd mieliśmy pojechać dalej.

Fryderyk unikał koncertów, ale chętnie grał w salonach, gdzie zawsze było najlepsze towarzystwo. Mieć u siebie Chopina, słyszeć go grającego to było marzenie wielu. Wszyscy zapraszali go na wieczorki, spotkania towarzyskie, wrywali go sobie z rąk. Żalił się w liście do mnie, wysłanym do Poturzyna w grudniu 1829 roku: Od tygodnia nic nie napisałem ani dla ludzi, ani dla Boga. Wiesz, jak to wygodnie, kiedy się spać chce, a tu proszą o grę.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukraińsko - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

W Kaliszu spotkałem się z Fryderykiem. Jechaliśmy przez Wrocław, Drezno i Pragę, 23 listopada 1830 dotarliśmy do Wiednia. Byliśmy w świetnych humorach, mieliśmy mnóstwo planów na przyszłość. Fryderyk myślał, że tu czekają go już tylko sukcesy, ale okazało się, że Wiedeń zapomniał o nim. Musiał na nowo podbić miasto. Tymczasem nadeszły wieści z kraju, że 29 listopada wybuchło zbrojne powstanie. Wróciłem do Poturzyna. Fryderyk został, przekonałem go, że nikt nie pragnie jego powrotu, a muzyką więcej zrobi niż z karabinem w ręku.

Nokturn Es-dur

Nazywam się Józef Elsner. Z pochodzenia jestem Niemcem. 25 lat byłem dyrektorem i dyrygentem Opery w Teatrze Narodowym. Jestem autorem oper na tematy polskie, a największym uznaniem cieszy się mój utwór Król Łokietek. W roku 1826 roku zostałem rektorem Szkoły Głównej Muzyki. W tym właśnie roku szesnastoletniego Fryderyka przyjąłem do mojej szkoły. Pierwszy fortepianista w Warszawie, jak go wszyscy nazywali, 6 godzin tygodniowo uczęszczał do mnie na lekcje. Oprócz tego słuchał wykładów z literatury polskiej i historii Polski na Uniwersytecie Warszawskim.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukrainko - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

W komponowaniu nie narzucałem Fryderykowi ani wzorów, ani stylu. Przyjmowałem jego oryginalne twórcze pomysły, choć wymagałem wykonywania określonych zadań. Fryderyk musiał je odrabiać. Gdy w lipcu 1828 roku opuszczał Szkołę Główną Muzyki, w księgach uczniów obok jego nazwiska zapisałem: Geniusz muzyczny.

Preludium Des-dur

Na przedmieściu Warszawy czekałem z moimi studentami Szkoły Głównej Muzyki, by po raz ostatni uściskać mego najlepszego ucznia. Chór męski z akompaniamentem gitary żegnał Fryderyka słowami: Zrodzony w polskiej krainie Niech twój talent wszędzie słynie. Choć opuszczasz nasze kraje, serce twoje wśród nas zostaje. Pamięć twojego talentu istnieć w nas będzie. Życzymy ci serdecznie pomyślności wszędzie. Fryderyk był wzruszony. Wsiadł do dyliżansu, nie wiedział, że już nigdy nie zobaczy Warszawy. Było to 2 listopada 1830 roku. Fryderyk zmarł w Paryżu w 1849 roku.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna - Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukraińsko - Polskiego Sojuszu im. Tomasza
Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się
na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

W komponowaniu nie narzucałem Fryderykowi ani wzorów, ani stylu. Przyjmowałem jego oryginalne twórcze pomysły, choć wymagałem wykonywania określonych zadań. Fryderyk musiał je odrabiać. Gdy w lipcu 1828 roku opuszczał Szkołę Główną Muzyki, w księgach uczniów obok jego nazwiska zapisałem: Geniusz muzyczny.

Preludium Des-dur

Na przedmieściu Warszawy czekałem z moimi studentami Szkoły Głównej Muzyki, by po raz ostatni uściskać mego najlepszego ucznia. Chór męski z akompaniamentem gitary żegnał Fryderyka słowami: Zrodzony w polskiej krainie Niech twój talent wszędzie słynie. Choć opuszczasz nasze kraje, serce twoje wśród nas zostaje. Pamięć twojego talentu istnieć w nas będzie. Życzymy ci serdecznie pomyślności wszędzie. Fryderyk był wzruszony. Wsiadł do dyliżansu, nie wiedział, że już nigdy nie zobaczy Warszawy. Było to 2 listopada 1830 roku. Fryderyk zmarł w Paryżu w 1849 roku.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska Platforma Medialna – Ukraina 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ukraińsko - Polskiego Sojuszu im. Tomasza Padury. Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą w 2023 roku. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

